

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
5 juni 2001	OWB/DIR/2001/2593		26 juni
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vraag/vragen van de leden Dijksma en Hamer			

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van de leden
Dijksma en Hamer van uw Kamer inzake commercialisering van de
wetenschap.

De vragen werd mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief
met kenmerk 2000111610.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de ministervan Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 5 juni 2001, kenmerk 2000111610)

1.

Deelt u de mening van bestuursvoorzitter S. Kuipers van de Rijksuniversiteit Groningen dat langlopend fundamenteel onderzoek gevaar loopt door een verdere commercialisering van de wetenschap?

Antwoord

Er dient een goede balans te zijn tussen het vrije langlopende fundamentele onderzoek en het onderzoek gericht op concrete vraagstukken dat tegen betaling in opdracht van derden wordt uitgevoerd. In ruime kring wordt thans de opvatting ondersteund die ik in het Wetenschapsbudget heb neergelegd, namelijk dat die balans dreigt door te slaan en dat er meer ruimte voor creativiteit nodig is.

Vraag 2

Hoe wilt u voorkomen dat onderzoek met lange terugverdienperiodes niet meer wordt verricht, doordat bedrijven er het nut niet van inzien?

Antwoord

Het waarborgen van vrij en ongebonden, lange termijn gericht onderzoek, dat niet direct door bedrijven (en ook door de overheid) als nuttig wordt gezien, is een belangrijke taak van de universiteiten. De door de overheid, i.c. het ministerie van OCenW, verstrekte financiële middelen in de zgn. eerste geldstroom stellen de universiteiten ook in staat die waarborgen te leveren. In de praktijk betekent dit dat deze eerste geldstroom dan ook vooral voor dat vrije onderzoek moet worden gebruikt. Dat soort onderzoek, zo heeft de praktijk bewezen, levert overigens steeds weer nieuwe inzichten op die op den duur ook commercieel van belang kunnen zijn. Dit is een belangrijk argument voor overheidsfinanciering, naast het belang van dat onderzoek voor het in stand houden van het wetenschappelijk karakter van het onderwijs aan de universiteiten en de culturele waarde die dat onderzoek heeft.

Vraag 3

Loopt de continuïteit van het biotechnologisch onderzoek aan de Rijksuniversiteit gevaar doordat de grote meerderheid van de onderzoekers op projectbasis wordt gefinancierd met extern geld?

Antwoord

Het is een zaak van goed onderzoekbeleid en van

onderzoekmanagement van de betrokken universiteit, in casu de Rijksuniversiteit Groningen, om de wenselijke continuïteit te handhaven. Dat beleid en management moet echter ook kunnen leiden tot wijzigingen in de koers van het onderzoek. Continuïteit is dus niet altijd het hoogste goed. Dat het biotechnologisch onderzoek aan de RUG in dat spanningsveld tussen continuïteit en verandering gevaar loopt is mij niet bekend.

Vraag 4

Bij welke andere richtingen van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek speelt dit probleem? Heeft u zicht op de ontwikkelingen in dezen?

Antwoord

Zoals opgemerkt in het antwoord op vraag 1 kan er een probleem ontstaan wanneer de balans tussen vrij onderzoek in de eerste geldstroom en het onderzoek gefinancierd uit de tweede en derde geldstroom te zeer in de richting van dat laatstgenoemde onderzoek doorslaat. Dat is nu in bepaalde richtingen en bij bepaalde universiteiten in meerdere mate het geval dan bij andere. Voorzover mij bekend zijn er echter in het geheel genomen geen grote problemen.

Wel is het wenselijk dat bepaalde ontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd. Ik heb dan vooral het oog op situaties waarin sommige richtingen in de wetenschap waar geen of relatief weinig derde geldstroom naar toe vloeit in de problemen geraken.

Vraag 5

Deelt u het vertrouwen van de Rijksuniversiteit dat duidelijke onderzoekcontracten het gevaar van manipulatie van wetenschappelijk onderzoek voldoende afdekken? Zo ja, kunt u dit vertrouwen dan nader adstrueren?

Antwoord

Op deze vraag is het antwoord een geclausuleerd ja. Immers de manipulatie van onderzoekresultaten door de opdrachtgever van contractonderzoek is een ingewikkeld onderwerp. De KNAW heeft hieraan vorig jaar een conferentie gewijd waar de verschillende aspecten aan de orde zijn gekomen. Gebleken is dat duidelijke onderzoekcontracten zeker een belangrijke rol kunnen spelen om de gevaren van manipulatie te verminderen. Het is echter evenzo van groot belang dat de betrokken onderzoekers zich in voorkomende gevallen krachtig verzetten tegen een eventuele manipulatie. Daarvoor is een onafhankelijke positie van de onderzoekers nodig. Onder verwijzing naar het antwoord op vraag 1 betekent dat voor de universitaire onderzoekers dat zij een belangrijke basis moeten hebben in de eerste geldstroom. Daarmee kan de

onafhankelijkheid ten opzichte van derden worden gewaarborgd.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
Zoetermeer, 26 juni 2001

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)